

Fremsat den 17. marts 2023 af Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT), Sascha Faxø (ALT), Christian Friis Bach (RV), Rosa Lund (EL) og Trine Pertou Mach (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre en forlængelse af særloven for evakuerede afghanere

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketings-samling at fremsætte lovforslag om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har

bistået danske myndigheder m.v., således at personer, der er meddelt ophold efter loven, får mulighed for forlængelse af deres opholdstilladelse.

Bemærkninger til forslaget

Med beslutningsforslaget ønsker forslagsstillerne at ændre lov nr. 2055 af 16. november 2021 om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., således at de personer, der er meddelt opholdstilladelse efter loven, kan få forlængelse af denne, når den udløber. Forslagsstillerne ønsker, at lovens § 28, som fastslår, at loven ophæves den 1. juni 2024, erstattes af en revisionsbestemmelse, som i stedet tilsiger, at der skal ske en revision af loven inden den 1. juni 2026. Derudover skal der med loven etableres hjemmel til forlængelse af opholdstilladelser, som allerede er meddelt efter lovens §§ 1-3. Forlængelser skal som udgangspunkt meddeles for 2 år. Den foreslåede lovændring skal træde i kraft inden udløbet af de første meddelte opholdstilladelser, for det er afgørende, at de berørte hurtigst muligt får sikkerhed for deres fremtid. Regeringen bør derfor fremsætte lovforslag om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., snarest muligt i indeværende samling.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., er loven en udmøntning af en politisk aftale og efterfølgende politisk forståelse mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne og Alternativet om nye støttetiltag for truede afghanske lokalansatte med dansk tilknytning. Der blev som led heri etableret en særlig ordning, hvorefter lokalansatte ved den danske ambassade i Kabul, ambassadens og Forsvarets tidligere lokalansatte, særligt udsatte ngo-medarbejdere og et antal lokalansatte ved NATO, EU og FN samt de pågældendes nærmeste familie blev tilbudt evakuering til Danmark. Et flertal i Folketinget var af den opfattelse, at Danmark havde et særligt ansvar over for de personer, som har bidraget til den danske indsats i Afghanistan, og som nu opholder sig i Danmark på foranledning af de danske myndigheders evakuering. Samme flertal stemte derfor for særloven, som sikrede en 2-årig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder, og deres nære familie.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at Danmark fortsat har et særligt ansvar for at skabe sikkerhed for de personer, som har bidraget til den danske indsats i Afghanistan. En del af denne gruppe har søgt og opnået beskyttelse i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl). Der er dog fortsat et antal personer, som ikke er meddelt asyl, men som ikke kan vende tilbage til Afghanistan, enten som følge af personlige forhold eller grundet den dybt alvorlige sikkerhedsmæssige situation i landet.

Den nuværende menneskerettighedssituation i Afghanistan er præget af alvorlige menneskerettighedskrænkelser, som det f.eks. er beskrevet i den seneste rapport af FN's særlige rapportør om menneskerettigheder i Afghanistan («Situation of human rights in Afghanistan - Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Afghanistan, Richard Bennett», Human Rights Council, den 9. februar 2023 (A/HRC/52/84), jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – bilag 38, folketingsåret 2022-23, 2. samling), samt menneskerettighedsrapporter fra bl.a. DRC Dansk Flygtningehjælp («Afghanistan Conference - The Human Rights Situation after August 2021», DRC Dansk Flygtningehjælp, november 2022).

Derudover besluttede Flygtningenævnets koordinationsudvalg på et ekstraordinært møde den 30. januar 2023 at ændre praksis i sager vedrørende kvinder og piger fra Afghanistan, således at de pågældende som udgangspunkt meddeles asyl alene på baggrund af deres køn. Denne beslutning understøtter, at der er tale om en alvorlig, usikker og ustabil situation i landet, og at der er behov for at yde yderligere beskyttelse til de afghanere, som har bistået de danske myndigheder i Afghanistan («Flygtningenævnet ændrer praksis: Afghanske kvinder skal have asyl alene på grund af deres køn», dr.dk, den 30. januar 2023)

Samlet set er det forslagsstillerens klare opfattelse, at Danmark fortsat har et ansvar for at beskytte de afghanere, som har bistået de danske myndigheder under den danske indsats i Afghanistan. Derfor bør lovgivningen ændres, således at der sikres mulighed for forlængelse af de midlertidige 2-årige opholdstilladelser.

Skriftlig fremsættelse

Helene Liliendahl Brydesholt (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre en forlængelse af særloven for evakuerede afghanere.

(Beslutningsforslag nr. B 93)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.